

Versiedatum	02-01-2020
Datum laatste wijziging	02-07-2020
Evaluatiedatum	17-01-2021
Proceseigenaar	Beleidsmedewerker pedagogiek

Beleid VE

Vanuit het Rijk worden in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid gelden beschikbaar gesteld ten behoeve van voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Doel hiervan is om kinderen op jonge leeftijd te ondersteunen zodat zij zonder achterstand op de basisschool kunnen starten. In dit document spreken we van voorschoolse educatie (VE).

In dit VE-beleidsplan staat beschreven op welke wijze Blosse opvang binnen locaties uitvoering geeft aan de voor- en vroegschoolse educatie.

Visie

Wij vinden dat alle kinderen gelijke kansen in het onderwijs verdienen. Daarvoor werken wij met VE peuteropvang intensief samen met ouders en netwerkpartners. Het hoofddoel van VE is het stimuleren van jonge kinderen op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Doel in samenwerking met de basisscholen

Kinderen met een achterstand op een of meerdere gebieden aan het einde van groep twee op hetzelfde niveau als hun leeftijdsgenootjes brengen.

Werkwijze

In dit stuk worden de volgende punten uitgewerkt:

1. Doelgroep
2. Groepssamenstelling
3. Werken met een erkende integrale VE-methode
4. Het volgen van de ontwikkeling van kinderen
5. Doorgaande leerlijn naar de basisschool
6. Ouderbetrokkenheid
7. Deskundig personeel
8. Ruimte en materiaal
9. Coördinatie VE
10. Samenwerking

1. Doelgroep

We spreken van doelgroep kinderen wanneer het consultatiebureau een achterstand in de taalontwikkeling, rekenontwikkeling, motorische ontwikkeling of sociaal- emotionele ontwikkeling constateert. Het consultatiebureau geeft de indicatie voor een VE plaats. Begin 2019 is de doelgroep bepaling aangepast. De doelgroep wordt aan de hand van de onderstaande zaken bepaald:

- Opleidingsniveau van de moeder en de vader
- Gemiddelde opleidingsniveau van de moeders op de school
- Het land van herkomst van de ouders
- De verblijfsduur van de moeder in Nederland
- Of gezinnen gebruik maken van schuldsanering

VE kent vaste locaties, zoveel mogelijk in de gebieden met de meeste doelgroep kinderen.

Vaste locaties	Kindplaatsen
De Vaart	16
De Komeet	8
De Paperclip	8
Benedictus	8
De Kerkuil	8
De Bonte Mol	8
De Paddestoel	8
De Zonnewijzer	8
De Tuinfluiter	8
De Zevensprong	8
De Hoge Ven	8
Jozef Kindcentrum	8
Sint Jan	8
De Brug (vanaf 17-08-2020)	8

2. Groepssamenstelling

Op een VE-groep zitten maximaal 8 VE-kinderen en in het totaal 16 kinderen. De VE-kinderen komen 3, 4 of 5 dagdelen en de reguliere kinderen 2 dagdelen. Het aantal dagdelen dat de VE-kinderen komen is per locatie afgestemd. De VE-kinderen bezoeken als ware 2 groepen. De gemengde groepen zorgen voor een ideale leeromgeving. Kinderen stimuleren elkaar. In 2020 is bij Blossse afgesproken met de pedagogisch medewerkers, de managers, beleidsmedewerker en het bestuur dat we vasthouden aan maximaal 8 VE-kinderen per groep.

In Heerhugowaard en Alkmaar gaat het aanbod van 16 uur VE in op 1 januari 2020 in. In Schagen en de BUCH-gemeentes gaat dit in op 1 augustus 2020, tot die tijd krijgen de kinderen 10 uur VE.

3. Werken met een erkende integrale VE-methode

Als basis voor onze VE-werkwijze wordt er gewerkt met een integraal VE-programma.

De Bonte Mol in Schermerhorn werkt met Peuterplein, de overige locaties werken met Uk en Puk. Met deze programma's proberen we om een zo goed mogelijke doorlopende leerlijn met de basisschool te bewerkstelligen.

Ter bevordering van de positieve effecten op de brede ontwikkeling van het jonge kind krijgen alle kinderen vanaf 2,5 jaar die gebruik maken van de peuterspeelzaal het programma geboden.

VE-programma

Uk en Puk en het Peuterplein zijn integrale programma's van 0-4. De programma's zijn methodes voor jonge kinderen, vol interactieve betekenisvolle activiteiten waarbij alle vier de ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Niet alleen kinderen met een achterstand in de ontwikkeling op een of meerdere gebieden, maar ook de kinderen die verder zijn in hun ontwikkeling vinden hier voldoende uitdaging. De programma's bieden activiteiten om kinderen spelenderwijs te laten groeien.

Er wordt gewerkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van het kind. Bij de inrichting van de ruimtes worden materialen aangeboden die aansluiten bij de ontwikkeling van de kinderen op de vier gebieden.

Planning thema's

Een thema duurt gemiddeld 4- 6 weken en wordt aangepast aan de doelgroep. Aanpassingen worden gebaseerd op het kind volgend werken en de resultaten uit het volgsysteem. De pedagogisch medewerkers besluiten in onderling overleg welke thema's ze binnen het schooljaar aanbieden. Dit wordt verwerkt in een jaarplanning. Er wordt ook per thema een planning gemaakt. In de thema's wordt ook aangegeven welke kinderen met een groepsplan meedoen.

4. Het volgen van de ontwikkeling van kinderen

Alle VE-kinderen worden in hun ontwikkeling geobserveerd en gevolgd. Dit doen we tweemaal per jaar middels een het genormeerde volgsysteem 'Kijk!'.

- Benedictus en De Kerkuil werken met het volgsysteem Uk en Puk.
- Het Klimduin werkt met Parnassys.
- De Molletjes en Het Josefslotje werken nu nog met een eigen observatiesysteem.
- Kindcentrum Sint Jan werkt met OVJK (Ontwikkel Volgmodel voor Jonge Kinderen).

In 2020 wordt onderzocht of alle VE locaties die nog digitaal volgsysteem hebben met KIIK kunnen gaan werken.

De pedagogisch medewerkers vullen twee keer per jaar per VE-kind de observatielijsten in voor de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Op deze manier kunnen we de ontwikkeling van de kinderen goed volgen.

De resultaten worden als volgt ingezet:

- De groepsresultaten worden inzichtelijk gemaakt door de pedagogisch medewerker. Met dit inzicht wordt bekeken welke groepjes kinderen extra ondersteuning krijgen middels kleine groepsactiviteiten.
- Pedagogisch medewerker maken per periode een thema-planning. Daarin worden ook de kinderen die extra ondersteuning / uitdaging nodig hebben op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Na iedere periode/ thema evalueren de pedagogisch medewerkers of de gestelde doelen zijn behaald. De resultaten van deze evaluatie worden gebruikt voor het nieuwe thema en activiteiten voor de volgende periode.
- Bij een opvallende achterstand treedt de procedure opvallend gedrag in werking. Indien nodig wordt er een groepsplan opgesteld voor de kinderen die extra ondersteuning of extra uitdaging nodig hebben op een ontwikkelingsgebied.
- Er vindt ieder halfjaar een oudergesprek plaats a.d.h.v. de observatie.
- Om VE te evalueren zal de groei per kind inzichtelijk worden gemaakt door de pedagogisch medewerker.
- Het totaal van de score van bovenstaande punten schetst een beeld van het effect van de VE-locaties. Hierbij dient echter wel de kanttekening te worden gegeven dat het moeilijk is om de ontwikkeling van peuters te meten. De ontwikkeling verloopt in sprongen. Kinderen kunnen in korte tijd flinke sprongen maken. Daarnaast is niet meegenomen dat de ontwikkeling door vele factoren beïnvloed kan worden.
We kunnen enkel vaststellen of een kind zich op de gemeten punten zich heeft ontwikkeld of niet. Hoe of in welke mate dat door VE is beïnvloed kunnen wij niet achterhalen.

Voor alle kinderen, met toestemming van de ouders, wordt een overdracht naar de basisschool verzorgd middels 'Kijk!' of overige observatie instrumenten.

5. Doorlopende leerlijn basisschool

Bijna al onze opvanglocaties maken deel uit van een kindcentrum. Samenwerking tussen opvang en onderwijs is het fundament van een kindcentrum waar kinderen van 0-13 jaar zich optimaal kunnen ontwikkelen en samen kunnen spelen. Nu opvang en onderwijs samen één zijn worden in de nieuwe organisatie Blossse, kunnen we binnen de kindcentra de doorgaande lijn in begeleiding en contact verder borgen. Onderwijs en opvang vullen elkaar aan en ondersteunen elkaar.

Per VE-locatie wordt er ingezet op een doorgaande leerlijn met de aansluitende basisschool op onderstaande onderwerpen. De doelen komen terug in het evaluatiedocument dat tweemaal per jaar ingevuld wordt door de locaties. Dit document heet "Locatie gebonden document VE" en hierin komen de volgende onderwerpen terug:

- Pedagogisch klimaat: de vier ontwikkelingsgebieden
- Indeling van de ruimte
- Kennis en ervaring van de pedagogisch medewerkers
- Ouderbeleid
- Doorgaande lijn naar de basisschool:
 - Overdracht
 - Ouderbeleid
 - Zorgbeleid
 - Methode en aanbod pedagogisch klimaat

De overdracht van peuters die van de peuterspeelzaal naar de basisschool gaan gebeurt met toestemming van de ouders. De overdracht kan zowel schriftelijk en/of mondeling gaan. Het schriftelijke gedeelte bestaat uit de ingevulde observatielijsten. De pedagogisch medewerker initieert de contacten. In sommige situaties is het mogelijk dat de kinderen alvast kunnen kennis maken en wennen in groep 1.

6. Ouderbetrokkenheid

Naast het algemene ouderbeleid van Blossse opvang richten we ons bij VE locaties op het didactische en pedagogische partnerschap. Informeel- en formeel partnerschap is vormgegeven met een oudercommissie of alternatieve ouderraadpleging.

Er wordt uitgegaan van de eigen kracht van ouders en er wordt aangesloten bij wat ouders zelf al weten en kunnen. Het is belangrijk om ouders als opvoeders zelfvertrouwen te geven, om ouders voldoende toe te rusten en om de vaardigheden van ouders te bevorderen, zodat zij hun kinderen thuis in de ontwikkeling kunnen ondersteunen.

Didactisch partnerschap

Ons doel met ouderbeleid op de VE-locaties is om ouders te stimuleren en toe te rusten om thuis met hun kinderen ontwikkelingsgerichte en taal stimulerende activiteiten te doen. Hierdoor wordt de ouderbetrokkenheid versterkt en worden de ontwikkelingskansen van jonge kinderen verbeterd. Blossse opvang sluit aan bij wat ouders zelf weten en kunnen. Op de VE-locaties zullen ouders extra toegerust worden om thuis met hun kindgerichte taal stimulerende activiteiten toe te kunnen passen.

Pedagogisch partnerschap

We dragen zorg voor gezamenlijke afstemming op pedagogisch vlak om het kind zo goed mogelijk te kunnen stimuleren om kinderen leeftijdsadequaat op de vier ontwikkelingsgebieden uit te laten stromen.

Visie

Er wordt uitgegaan van de eigen kracht van ouders, en er wordt aangesloten bij wat ouders zelf al weten en kunnen. Het is belangrijk om ouders als opvoeders zelfvertrouwen te geven, om ouders voldoende toe te rusten en om de vaardigheden van ouders te bevorderen, zodat zij hun kinderen thuis in de ontwikkeling kunnen ondersteunen.

Wat ouders thuis doen, de leeromgeving thuis (at home learning environment) is bepalend voor de ontwikkeling van kinderen. Belangrijk is dat VE-locaties ouders stimuleren om thuis ontwikkeling stimulerende activiteiten te doen. Dit gebeurt door middel van tips, aanwijzingen en materialen meegeven om de activiteiten thuis effectief uit te kunnen voeren.

Het didactische en pedagogische partnerschap wordt vormgegeven met:

1. Ouders informeren
2. Intake procedure
3. Participatie
4. Doorgaande lijn naar thuis
5. Informatie over de ontwikkeling van hun kind
6. Inspelen op de thuistaal

6.1 Ouders informeren

Ouders worden geïnformeerd over de verwachtingen van hun rol binnen de peuteropvang. Ouders worden op twee momenten geïnformeerd over de VE-locaties. In de eerste instantie zal het consultatiebureau de ouders informeren over VE. Als de ouders bij de VE-peuteropvang komen zal VE tijdens het intakegesprek besproken worden en er wordt een welkomstbrief meegegeven.

In de brief worden de volgende onderwerpen besproken:

- Doelen VE
- VE-methode
- Participatie
- Oudergesprekken
- Volgstelsel

6.2 Intakeprocedure

Op de VE-locaties vindt er maximaal één intakegesprek per dagdeel plaats. Op deze manier is er voldoende ruimte om kennis te maken, ouders te informeren en het kind te laten wennen. Voor het intakegesprek wordt het standaard intakeformulier en checklist gebruikt voor uniformiteit.

Doel: Ouders de meerwaarde van participatie meegeven en handvatten geven om activiteiten thuis uit te voeren. Opbouw van een goede relatie met de ouder.

De volgende punten worden tijdens het intakegesprek besproken:

- met welk VE-programma wordt er gewerkt.
- informatie het feit dat het effect groter is als ouders thuis die activiteiten uitvoeren.
- we werken met Kijk! en ieder halfjaar vindt een 10 minutengesprek plaats.

Ouders krijgen ouderbrieven mee. Ouders die geen Nederlands kunnen lezen, worden gevraagd of ze iemand in hun omgeving hebben die het voor ze kan vertalen.

Op de VE-locaties vindt een meeloopochtend plaats wegens onderstaande redenen:

- Ouders krijgen een beter beeld van wat methodisch werken inhoudt en hoe er uitziet in de praktijk.
- Taalbarrière: ouders die geen Nederlands begrijpen kunnen zien wat er op de groep gebeurt.
- Er worden handvatten meegegeven voor het uitvoeren van de activiteiten uit de ouderbrief die thuis worden uitgevoerd. Daarnaast fungeren de pedagogisch medewerkers op dat momenteel als voorbeeld.
- Het is de eerste aangelegenheid om een band op te bouwen met de ouders. Dit wordt daarna verder uitgebouwd met de haal- en breng momenten.

6.3 Participatie

Brengmoment

De verschillende locaties vullen het brengmoment zelf in. In de praktijk wordt er tijdens het brengmoment gespeeld. De ouders kunnen met hun kind tot spel komen door materialen die klaar zijn gezet of spelen in de hoeken die open zijn of alle kinderen lezen een boekje in de kring met hun ouders.

Oudercontact tijdens haal- en brengmoment

De dagelijkse overdracht vindt plaats tijdens de haal- en brengmomenten. Beide momenten duren een kwartier. Binnen dit kwartier is er altijd gelegenheid voor een gesprek. Als een gesprek meer tijd behoeft kan er een afspraak worden gemaakt. Bij zorg wordt er niet gewacht tot het halfjaarlijkse oudergesprek.

Ouderbijeenkomsten

Overige projecten

Het CJG en de bibliotheek organiseren cursussen en/of bijeenkomsten. Hier zal de pedagogisch medewerker van de peuterspeelzaal soms ouders voor werven. Indien nodig worden ouders doorverwezen naar andere instanties.

6.4 Doorgaande lijn naar thuis

De ouderbetrokkenheid heeft een positieve invloed op het leerproces van het kind. Om deze reden is het van belang om ouders bij de thema's te betrekken, zodat er een doorgaande lijn naar thuis ontstaat. Ouders worden per thema geïnformeerd met een ouderbrief. In de ouderbrief staat aangegeven wat het thema is en wat mogelijke activiteiten voor thuis zijn. Daarnaast ontvangen de ouders van de Uk en Puk locaties bij enkele thema's een voorleesboekje. Zodat er thuis aansluitend op het thema kan worden voorgelezen. De ouderbrieven zijn een component van de VE-methodes.

Het gebruik van de ouderbrieven door ouders wordt gestimuleerd tijdens het intakegesprek, de welkomstbrief en de meeloopochtend.

6.5 Oudergesprekken

Doelgroep kinderen worden ieder halfjaar geobserveerd met onder andere het volgsysteem 'Kijk!'. Ouders kunnen met de halfjaarlijkse oudergesprekken geïnformeerd worden over de observatie en de ontwikkeling van hun kind.

Tussen de halfjaarlijkse gesprekken is er contact tijdens de haal- en brengmomenten. Bij zorg wordt er een extra gesprek georganiseerd. Er zal dus niet worden gewacht tot de tien minutengesprekken.

Ouders kunnen tijdens de haal- en brengmomenten vragen stellen. Daarnaast kan er indien nodig een afspraak worden gepland.

Volgsysteem

Alle VE-kinderen worden tweemaal per jaar geobserveerd door onder andere de methode 'Kijk!'. De pedagogisch medewerkers vullen deze observatielijsten in. De observaties worden met de ouders besproken.

6.6 Thuis taal

Bij de intake wordt de thuis taal genoteerd. Als ouders de taal niet spreken wordt er gekeken hoe ze hun eigen kracht kunnen gebruiken, bijvoorbeeld kennen ze iemand die de ouderbrieven kan vertalen. De ouderbrieven van Uk en Puk zijn indien nodig in een aantal talen beschikbaar. Indien nodig kan in overleg met ouders Home start ingezet worden om als tolk en ondersteuner te fungeren.

6.7 Evaluatie en bijstelling

Om de ouderparticipatie zo goed mogelijk te laten verlopen evalueren wij eenmaal per jaar de ouderbetrokkenheid op de VE-locaties. De afdeling kwaliteit geeft eenmaal per jaar in maart een sein aan de locaties dat de evaluatie uitgevoerd wordt.

Uitvoering

Pedagogisch medewerkers vullen 1x per jaar gezamenlijk met de ouder een vragenlijst (Vragenlijst ouderparticipatie VE) in tijdens het oudergesprek. Manager kinderopvang ontvangt de vragenlijst van de pedagogisch medewerkers. Managers kinderopvang passen indien nodig de locatie specifieke plannen aan. In maart/april worden de formulieren overgedragen en beleidsmedewerker pedagogiek zodat zij indien nodig ouderbeleid Blossé opvang breed kan aanpassen.

7. Deskundig personeel

In overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving voldoen de pedagogisch medewerkers van de kinderopvang en peuterspeelzaal aan de vastgestelde opleidingseisen. De pedagogisch medewerkers die met VE werken hebben een training voor het werken met Uk en Puk of Peuterplein gevolgd. Voor het volgsysteem Kijk! hebben de medewerkers in een training gevolgd. Om de kennis en vaardigheden te borgen wordt er gewerkt met een cyclisch opleidingsplan. Dit opleidingsplan staat in het kwaliteitshandboek van Blossé.

8. Ruimte en materiaal

Inrichting van de ruimte

De ruimtes zijn uitdagend ingericht waarbij wel rekening wordt gehouden dat het overzichtelijk en duidelijk moet zijn voor kinderen. We werken daarom met verschillende hoeken, zoals bijvoorbeeld de huishoek, de leeshoek, de constructiehoek en de themahoek. In de hoeken spelen kleine groepjes kinderen samen en de pedagogisch medewerkers spelen mee. De hoeken zijn beschikbaar voor alle kinderen waar ze zelfstandig of begeleid kunnen spelen. In de ruimte is te zien aan welk thema wordt gewerkt. Er is afwisseling tussen rustige plekken en actieplekken. De ruimte is zo ingedeeld dat de meeste activiteiten elkaar niet storen.

Er is evenwicht gemaakt tussen veiligheid en uitdaging. Voor elk kind zijn er mogelijkheden die aansluiten bij de leeftijd en het ontwikkelingsstadium waarin het kind zich bevindt. Er zijn heldere afspraken over omgangsvormen en gedragsregels. De ruimte daagt uit en stimuleert tot ontdekken.

De locaties zijn vrij om te kiezen welke hoeken zij gebruiken.

De buitenspeelruimte is aangrenzend aan de groep en is voor kinderen toegankelijk. De buitenspeelruimte is passend ingericht in overeenstemming met de leeftijd van de op te vangen kinderen en ons pedagogisch beleid.

Materiaal

We werken zoveel mogelijk met levensecht materiaal, zoals bijvoorbeeld verpakkingen, keukenmateriaal,

Ook hebben de locaties een spelletjeskast met spellen die gericht zijn op de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Kinderen kunnen de materialen zelf pakken.

Om structuur en duidelijkheid te creëren werken wij met dagritmekaarten en heeft alles een vaste plaats.

9. Coördinatie VE

Binnen Blossse wordt de coördinatie VE uitgevoerd op beleidsniveau en op locatieniveau. De beleidsmedewerker pedagogiek voert de coördinatie op beleidsniveau uit. De coördinatie op de locatie wordt uitgevoerd door de manager kinderopvang.

De beleidsmedewerker pedagogiek evalueert VE op onderstaande punten.

1. Aanbod van kindplaatsen
2. Doelgroep bereik
3. Werken met een erkende integrale VE-methode en deskundig personeel
4. Resultaten Kijk!
5. Ouderbetrokkenheid

Deze gegevens worden begin mei en begin november aan de locaties teruggekoppeld waarna de managers kinderopvang het evaluatiedocument in mei volledig invullen en doelen formuleren voor de locatie. In november geeft BP een sein aan de locaties om de doelen te evalueren. De locatie gebonden evaluatie bestaat uit onderstaande onderdelen:

1. Ouderbeleid
2. Groepsdoelen kennis en vaardigheden pedagogisch medewerker
3. Inrichting ruimte
4. Doorgaande lijn basisschool
5. Resultaten volgsysteem

10. Samenwerking

Met de subsidierelatie is er sprake van een goede samenwerking tussen de gemeentes en Blossse. Daarnaast is de samenwerking ook gebaseerd op een gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid van de organisaties. Structureel vindt er VE overleg plaats met de Gemeentes, GGD, MET, onderwijs, bibliotheek en de kinderopvang. Het VE-aanbod wordt in het overleg geëvalueerd, bijgesteld en verder ontwikkeld.